

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ПРИДНІПРОВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ БУДІВНИЦТВА ТА АРХІТЕКТУРИ»**

КАФЕДРА _____ філософії _____
(повна назва кафедри)

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-педагогічної
та навчальної роботи
Р. Б. Папірник

_____ року
« 24 » _____ 09 _____ 20 19 року

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Етика й естетика

(назва навчальної дисципліни)

спеціальність	_____ 073 «Менеджмент» _____ <small>(шифр і назва спеціальності)</small>
освітньо-професійна програма	_____ «Логістика» _____ <small>(назва освітньої програми)</small>
освітній ступінь	_____ бакалавр _____ <small>(назва освітнього ступеня)</small>
форма навчання	_____ денна _____ <small>(денна, заочна, вечірня)</small>
розробник	_____ Савош Галина Петрівна _____ <small>(прізвище, ім'я, по батькові)</small>

1. АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Дисципліна «Етика та естетика» вивчає сукупність практичних форм взаємовідносин людей, їх ціннісний зміст і значимість, процеси чуттєвого пізнання дійсності, закономірності розвитку мистецтва, а також залучення до фундаментальних моральних та естетичних цінностей, перетворення їх у стійкі переконання та мотиви поведінки, пробудження відчуття відповідальності за самовдосконалення, формування уміння орієнтуватися у світі людських відносин і художнього життя з позицій гуманізму.

2. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

	Години	Кредити	Семестр	
			II	
Всього годин за навчальним планом, з них:	90	3	90	
Аудиторні заняття, у т.ч:	30	1	30	
лекції	30		30	
лабораторні роботи	-		-	
практичні заняття	-		-	
Самостійна робота, у т.ч:	60	2	60	
підготовка до аудиторних занять	16		16	
підготовка до контрольних заходів	14		14	
опрацювання розділів програми, які не викладаються на лекціях	12		12	
написання і захист рефератів	18		18	
підготовка до екзамену	-		-	
Форма підсумкового контролю			залік	

3.СТИСЛИЙ ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета дисципліни «Етика й естетика» є формування комплексу знань щодо нормативних засад та регулятивних принципів мислення, що визначають моральні та естетичні настанови у житті людини та суспільства, шляхів вирішування наукових, технічних, соціальних завдань, які будуються на підґрунті відповідної нормативної раціональності. Завдяки оволодінню основами знань з етики та естетики сформувати здатність до самостійного аналізу проблем та способів прийняття рішень, знайти орієнтири в вирішенні професійних та світоглядних питань, необхідні концептуальні та теоретичні засади осмислення базових цінностей сучасної культури.

Завдання дисципліни «Етика й естетика»:

- сформувати уявлення про етику та естетику як науки, їх історичний розвиток та сучасний стан;
- сформувати категоріальну систему етичних та естетичних знань, вміючи застосовувати цю категоріальну систему при аналізі моральних ситуацій, людських стосунків, художніх творів та естетичних якостей позахудожньої дійсності;
- сформувати розуміння сутності моралі, структури моральної свідомості, системи моральних норм та закономірностей функціонування моралі в суспільстві;
- сформувати розуміння сутності мистецтва, його структури, суспільних функцій, закономірностей художнього процесу;
- сформувати раціональне осмислення явищ власної моральної та естетичної свідомості, здатність до теоретичної рефлексії над сприйняттям явищ моралі та естетичних предметів, творів мистецтва.

Пререквізити дисципліни: «Історія та культура України», «Психологія».

Постреквізити дисципліни: «Філософія», «Політологія», «Самоменеджмент», «Управління персоналом».

Компетентності:

ЗК2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності та здобутки суспільства на основі розуміння закономірностей його розвитку та досягнень предметної області, техніки і технологій, дотримуватися принципів ведення здорового способу життя

ЗК6. Здатність до ділового спілкування державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК13.Здатність діяти соціально відповідально та свідомо, цінувати та поважати різноманітність та мультикультурність

ЗК15. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

СК8. Здатність створювати та організовувати ефективні комунікації в процесі управління.

Заплановані результати навчання:

РН2. Зберігати моральні, культурні, наукові цінності та примножувати досягнення суспільства, діяти соціально відповідально та свідомо на основі етичних міркувань з повагою до різноманітності та мультикультурності, дотримуватися принципів здорового способу життя.

РН9. Демонструвати навички взаємодії, лідерства та командної роботи, використовуючи психологічні методи роботи з персоналом, розв'язування конфліктних ситуацій.

РН13. Мати навички ділового спілкування в усній та письмовій формі державною та іноземною мовами.

Методи навчання: словесні (пояснення, бесіда, діалог) і наочні (ілюстрація, демонстрація), метод проблемного викладу.

Форми навчання: групові, колективні.

4. СТРУКТУРА (ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН) ДИСЦИПЛІНИ

Назва змістових модулів і тем	Кількість годин, у тому числі				
	усього	л	п	лаб	с/р
Змістовий модуль I. Етика й естетика					
1. Предмет і метод науки етики та естетики.	4	2			2
2.-3 Моральна свідомість.	8	4			4
4. Найважливіші моральні і етичні учення.	6	2			4
5-6. Загальні моральні поняття.	8	4			4
7. Етичний досвід.	6	2			4
8. Проблеми прикладної етики.	6	2			4
9-10. Естетична свідомість.	10	4			6
11. Духовно-практичне освоєння світу; категорії.	6	2			4
12. Система естетичних категорій.	6	2			4
13. Особистість художника.	2	2			
14-15. Художні епохи та напрями в мистецтві.	10	4			6
Написання та захист реферату	18				18
Разом за змістовим модулем I	90	30			60
Усього годин	90	30			60

5. ЛЕКЦІЙНИЙ КУРС

№ зан.	Тема заняття	Кількість годин
1	<i>Предмет та метод науки етики.</i> Основні значення терміну «етика». Об'єкт та предмет науки етика. Методи науки етика - методи пізнання та метод формалізації	2
2-3	<i>Моральна свідомість.</i> Специфіка відображення дійсності в моралі. Типологія структур етичної свідомості. Проблема істини в моралі	4
4	<i>Найважливіші моральні та етичні учення.</i> Вчителі людства (Конфуцій, Будда, Мойсей, Ісус Христос, Мухаммед)	2
5-6	<i>Загальні моральні поняття.</i> Цінності. Ієрархія цінностей. Етичний ідеалізм. Добро та зло. Обов'язок та совість. Свобода. Чеснота. Щастя. Любов	4
7	<i>Етичний досвід.</i> Задоволення. Користь. Справедливість. Милосердя. Вдосконалення	2
8	<i>Проблеми прикладної етики.</i> Рациональність та егоїзм. Добродійність. Евтаназія. Страта. Екологічна етика.	2
9-10	<i>Естетична свідомість.</i> Предмет естетики. Функції мистецтва. Особливість відображення в мистецтві. Краса та духовність	4
11	<i>Категорії, що відображають духовно-практичне освоєння світу.</i> Естетичний ідеал. Естетичний смак. Естетичне відчуття	2
12	<i>Художні епохи та напрями в мистецтві.</i> Напрямки в мистецтві минулого.	2
13	<i>Естетичні категорії, що відображають світ суб'єкта соціально-духовного життя.</i> Мистецтво. Художній образ. Творчість	2
14	<i>Естетичні категорії, що відображають об'єктивні стани.</i> Естетичне. Прекрасне. Піднесене. Трагічне. Комічне	2
15	<i>Система естетичних категорій.</i> Принципи систематизації естетичних категорій	2

6. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Згідно з навчальним планом практичні заняття не передбачені

7. ТЕМИ ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТЬ

Згідно з навчальним планом лабораторні заняття не передбачені

8. САМОСТІЙНА РОБОТА

№ п/п	Вид роботи / Назва теми	Кількість годин
1	Підготовка до аудиторних занять	16
2	Підготовка до контрольних заходів	14
3	Виконання та захист реферату	18
Опрацювання розділів, які не викладаються на лекціях		
4	<i>4. Найважливіші моральні та етичні учиння.</i> Розвиток етичних проблем в філософії Сократа, Епікура, Канта.	2
	<i>5-6. Загальні моральні поняття.</i> Імперативність моралі.	2
	<i>7. Етичний досвід.</i> Етичний аспект людської поведінки. Міра цінностей в житті.	2
	<i>8. Проблеми прикладної етики. Етика і культура</i>	2
	<i>9-10. Естетична свідомість.</i> Структура естетичної свідомості: естетичне чуття, естетичний смак, естетичний ідеал.	2
	<i>14-15. Художні епохи та напрями в мистецтві.</i> Категорії нон класики. Постмодернізм і нонкласика в ХХ-ХХІ ст.	2

9. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Методи контролю, які застосовуються при перевірці знань: письмовий, тестовий, а також методи самоконтролю та самооцінки.

10. ПОРЯДОК ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Змістовий модуль 1. Етика й естетика

1	Систематичне відвідування лекцій (1 бал за заняття)	15
2	Конспект лекцій та самостійної роботи (конспект першоджерел)	15
3	Опрацювання розділів програми, які не викладаються на лекціях	26
4	Підготовка, виконання та захист реферату	24
5	Виконання поточної контрольної роботи	20
		100

Бали за конспект:

15-11 - конспект охайний та містить весь лекційний матеріал.

10-6 - конспект неповний, в ньому відсутні декілька лекцій або питань для самостійної роботи,

5-1 - конспект неохайний, неповний, відсутня більша кількість лекцій та завдань самостійної роботи

Розв'язи програми, які не викладаються на лекціях, опрацьовуються самостійно та захищаються студентами в усній формі. Відповіді оцінюються у 26 балів:

26-22 - глибоке розуміння суті питання та можливості його застосування в майбутній професійній діяльності, вільне володіння категоріальним апаратом:

21-17 - вільна орієнтація як в окремих питаннях, так і в темі в цілому;

16-12 - неповне розкриття питання; поверхневі знання, суттєві помилки;

- 11-6 - низький рівень розуміння основних питань, нездатність розкрити всі питання,
5-1 - часткове володіння категоріальним апаратом, грубі помилки у відповідях

Підготовка, виконання та захист реферату оцінюється у 24 бали:

24-20 - чітко сформульована мета реферату, розділи плану логічно пов'язані між собою, тема розкрита у повному обсязі. Студент показує самостійність у формулюванні висновків, узагальнень. Правильно оформлені посилання та список використаних джерел.

19-10 - реферат містить помилки у оформленні, студент орієнтується у темі, але в окремих питаннях допускає помилки.

9-1 - у оформленні реферату допущені грубі помилки, студент частково володіє темою.

Виконання контрольної роботи поточного контролю оцінюється в 20 балів. Бали, отримані студентом за контрольну роботу, складаються як сума від числа балів, набраних за відповідь на кожне із питань. Робота містить два питання, кожне з яких оцінюється від 10 до 1 балів.

10-8 - студент дав повну вичерпну відповідь на запропоновані питання, аргументував і розкрив теоретичні положення дисципліни, виявив логічне мислення і знання програмного матеріалу, посилається на приклади сучасних наук, соціальних подій та процесів.

7-5 - студент в основному правильно відповідає на запропоновані питання, орієнтується в програмному матеріалі, але допускає дрібні неточності в окремих питаннях, обізнаний в курсі дисципліни «Етика й естетика».

4-3 - студент дає правильні відповіді на більшу частину запитань, але має значні прогалини в знаннях, погано ознайомлений із теоретичними питаннями та з процесами, що їх репрезентують.

2-1 - студент не зміг дати правильні відповіді на питання, не цікавиться сучасним науковим та суспільним життям.

Підсумкова оцінка з дисципліни «Етика й естетика» визначається як сума показників змістового модуля I.

Порядок зарахування пропущених занять: усне відпрацювання пропущеної теми на консультації з наданням конспекту лекції.

11. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

- 1 Антофійчук В. І. Естетика. Корот. Термін. Словник/ Чернівець. Нац. університет ім. Ю. Федьковича - Чернівці: Рута, 2002. - 151 с.
- 2 Борзова Е. П. История мировой культуры = The history of world culture. Учебн. пособ. для студ. Вузов искусств и культуры / Е. П. Борзова, Санкт-Петербургский университет культуры и искусств. - СПб.: Лань, 2001. - 672 с.
- 3 Герчанівська П. Е. Естетика. Навчальний посібник для дистанційного навчання. - К.: ун-т «Україна», 2005. - 260 с.
- 4 Гуревич П. С. Естетика. Учебник. - 3-е изд. Перераб. И доп. - М.: Гардарики, 2002. - 280 с.
- 5 Гусейнов А. А., Апресян Р. Г. Этика. - М., 1998.
- 6 Дитяча енциклопедія Архітектура/ Н. Ю. Безпалова. - Харків: Фоліо, 2002. - 317 с.
- 7 Зеленкова И. Л. Основы этики. - Минск, 1998.
- 8 Історія світової культури. Навч. Пос. Для студ. Гуманіст. Спецвузів/Л.Т. Левчук, В.С. Грищенко, В.В. Сфименко. - К.: Либідь, 2000. - 368 с.
- 9 Історія світової культури. Навч. Пос. Для студ. Гуманіст. Спец. Вищ. Навч. Закладів. - Вид четверте, стереотипне/ Л.Т. Левчук, В.І. Панченко, О.В. Шинкаренко. - К.: Либідь, 2003. - 366 с.
- 10 Кордон М. В. Українська та зарубіжна культура: Курс лекцій. - К.: ЦУЛ, 2003. - 508 с.
- 11 Кравець М. С., Семашко О. М., Піча В. М. та ін. Культурологія: Навч. Пос. Для студ. Вищ. Навч. Закладів I-IV рівнів акредитації / За заг. Ред. В.М. Пічі. - Львів: «Магнолія плюс», 2003. - 235 с.

12. Левчук Л. Естетика. - К., 1997.
13. Левчук Л., Оніщенко О. Основи естетики. - К., 2000.
14. Людина і культура в умовах глобалізації: Зб. Наук. Ст. / В.С. Лук'янець та ін. – К.: Парапан, 2003. – 397 с.
15. Масол Л.М. Методика навчання мистецтва у початковій школі: Пос. для вчителів / Л.М. Масол, О.В. Гайдамака, Е.В. Белкіна, О.В. Калініченко, І.В. Руденко. – Харків: Веста : Видавництво «Ранок», 2006. – 256 с.
16. Малахов В. Етика. - К., 2000.
17. Мишаткина Т. В. Этика. - Минск, 2003.

Допоміжна

1. Античные мыслители об искусстве. – М., 1938.
2. Аристотель. Поэтика. – М., 1957.
3. Бахтин М.М. Проблемы творчества Достоевского. – К., 1994.
4. Бехер И.Р. О литературе и искусстве. – М., 1981.
5. Выготский Л.С. Психология искусства. – М., 1968.
6. Гегель, Эстетика. - Т.1. – М., 1968.
7. Гегель. Эстетика. – Т.2. – М., 1969.
8. Гегель. Эстетика. – Т.3. – М., 1971.
9. Гете Измоек жизни. Правда и поэзия. – Собр. Соч. – Т.3. – М., 1970.
10. Каган М.С. Эстетика как философская наука. – СПб, 1997.
11. Смерж Л.О. Світ десяти муз. – К., 1973.
12. Шиллер Ф. Естетика. – К., 1974.
13. Юнг. К. Феномен духа в искусстве и науке. – М., 1992.
14. Франко І. Краса і секрети творчості.- К., 1980.

12.INTERNET-РЕСУРСИ

1. [Http://pidruchniki.ws/etika_ta_estetika/](http://pidruchniki.ws/etika_ta_estetika/) - бібліотека українських підручників.
2. <http://sbiblio.com/biblio/> - бібліотека Російського гуманітарного Інтернет-університету.
3. <http://www.gumer.info/> - бібліотека Гумер – гуманітарні науки.
4. <http://lib.rus.ec/> - електронна бібліотека «Либрусек».
5. <http://iph.ras.ru/page49831142.htm#> - ежегодник АН РАН «Этическая мысль».
6. <http://www.philosophy.ru/lib/ethics/?sr=1> – етика і естетика.

Розробник _____ (Г. П. Савош)
(підпис)

Гарант освітньої програми _____ (А. О. Черчата)
(підпис)

Силабус затверджено на засіданні кафедри
 філософії

Протокол від « 24 » вересня 2019 року №3